

13. קיזוז הפסדים מחוץ לארץ

13.1 הדין עד הרפורמה

עד הרפורמה, סעיף 29 לפקודה התיר לקזז רק הפסד בחו"ל, שאילו היה רווח היה נחשב כאילו הופק בישראל. והכל, בהתאם לכללי הקיזוז הרגילים שבסעיף 28 לפקודה.

נוסחו של סעיף 29 לפקודה היה כדלקמן:

"שום דבר האמור בסימן זה לא יתפרש כבא להתיר קיזוז הפסד

שהיה לאדם בחוץ לארץ, שאילו היה ריווח ונשאר בחוץ לארץ

לא היה חייב במס לפי פקודה זו."

העיקרון היה כי אין לקזז הפסדים מחו"ל שאילו היו הכנסה היו מתחייבים במס בישראל, רק משום שנתקבלו בישראל. הפסד מעסק בחו"ל ניתן היה לקזז רק אם השליטה על עסקיו וניהולו הופעלו מישראל. כתוצאה מכך, כאשר ידוע היה כי צפויים הפסדים מעסק בחו"ל, כדאי היה להראות כי אותו עסק נשלט ומנוהל מישראל. כך, ניתן היה לקזז את הפסדיו כנגד ההכנסה שהופקה בישראל. לעומת זאת, כאשר אותו עסק הניב רווחים, כדאי היה להראות שהוא נשלט ומנוהל מחוץ לישראל, כדי להימנע מחיוב במס בישראל.

הפסדים נוספים שניתן היה לקזז היו הפסדים ממשלח-יד בחו"ל, שבדרך כלל עסק בו הנישום בישראל; הפסד פסיבי בחו"ל שהיווה חלק אינטגרלי מעסק המתנהל בישראל; והפסד הון במכירת נכס מחוץ לישראל, על-פי סעיף 92 לפקודה. לעומת זאת, רווחים שנוצרו מהשקעות בניירות ערך בחו"ל, מהשכרת נכסים, מהוצאות

מימון על חשבונות בנק בחו"ל, שלא היו חלק אינטגרלי מהעסק, לא היו חייבים במס בישראל⁵⁵⁵. על-כן, הפסדים פסיביים שנבעו מפעילויות אלו גם לא היו ניתנים לקיזוז בישראל.

בשנים האחרונות, בעקבות הליברליזציה במטבע החוץ, הגלובליזציה ההולכת וגוברת ואמצעי התקשורת והמידע, גברה יכולתו של תושב ישראל להשקיע בנכס מחוץ לישראל בקלות רבה, ללא צורך באישורים שונים ובירוקרטיה. אין תימה, על-כן, כי לאחר הליברליזציה במטבע החוץ החלו ישראלים רבים להשקיע בנכסים מחוץ לישראל - לקנות דירות ולקבל שכר דירה, להפקיד את שכר הדירה המתקבל מהדירה בחו"ל בפקדון צובר ריבית בבנק זר או לחילופין להשקיע אותו בשוקי הון וכהנה וכהנה אפיקי השקעה אחרים. עובר לתיקון 132, הכנסות אלו לא מוסו בישראל ולא הותר לקזז הפסדים מהם.

13.2 הדין לאחר הרפורמה - שלושה מקורות נורמטיביים לקיזוז

הפסדים מחו"ל

בעקבות כניסת הרפורמה במס לתוקף, ב-1 בינואר 2003, תושבי ישראל - יחידים וחברות - יהיו חייבים במס בישראל על בסיס אישי לגבי הכנסותיהם בכל העולם⁵⁵⁶. באופן משלים, נקבעו במסגרת הרפורמה הוראות מפורטות לעניין קיזוז הפסדים פירותיים מחו"ל בסעיף 29 לפקודה. סעיף 92 לפקודה, הדין בהפסדים מרווחי הון בחו"ל, אף הוא תוקן. בנוסף לכך, הוחק סעיף 105טו(ב) שנועד לעסוק בקיזוז הפסדים הנובעים מני"ע זרים.

הסדר קיזוז ההפסדים מחוץ לישראל הקבוע בסעיף 29 מאמץ את "שיטת הסלים" - The basket System. שיטה זו, כשמה כן היא, שמה מספר מקורות הכנסה ב"סל" אחד, כפי שיובהר להלן. יוצא, אפוא, כי לאחר הרפורמה קיימים שלושה מקורות נורמטיביים לקיזוז הפסדים שנוצרו בחו"ל:

⁵⁵⁵ ראו דיונונו בנושא שיטת המיסוי הטריטוריאלית לעיל, בפסקה 3.2.

⁵⁵⁶ ראו דיונונו בנושא שיטת המיסוי הפרסונלית לעיל, בפסקה 4.1.

1. סעיף 29 לפקודה לעניין הפסדים מעסק או ממשלח-יד וכן הפסדים פאסיביים;
2. סעיף 92 לפקודה לעניין הפסדי הון;
3. סעיף 105טו(ב) לפקודה לעניין הפסדי הון מניירות ערך זרים עד לתום שנת המס 2006.
להלן נדון בשלושת מקורות אלו כסדרם.

13.3 סעיף 29 לפקודה - קיזוז הפסדים פסיביים והפסדים מעסק

או משלח-יד בחו"ל

13.3.1 נוסח סעיף 29 לפקודה

נוסחו של סעיף 29 לפקודה, לאחר תיקון 132, הוא כדלקמן:

"על-אף האמור בסעיף 28, על הפסד שמקורו מחוץ לישראל, יחולו הוראות

אלה:

(1) (א) הפסד שהיה לתושב ישראל מחוץ לישראל בשנת המס ושאינו

היה רווח היה חייב במס כהכנסה פסיבית, יקוזז כנגד הכנסה

פסיבית חייבת מחוץ לישראל;

לעניין סעיף זה, "הכנסה פסיבית" - הכנסה מריבית, הפרשי

הצמדה, מדיבידנד, מדמי שכירות או מתמלוגים, שאינה הכנסה

מעסק או ממשלח יד; ואולם, הפסד מדמי שכירות מהשכרת

בניין שמקורו בפחת שלא נוכה, יותר בקיזוז גם כנגד רווח הון

במכירת אותו בניין;

(ב) מקום שלא ניתן לקזז את כל ההפסד בשנת המס, כאמור בפסקת

משנה (א) יועבר סכום ההפסד שלא קוזז לשנים הבאות בזו אחר

זו ויקוזז כנגד ההכנסה הפסיבית החייבת שהופקה מחוץ לישראל באותן שנים, ובלבד שאם ניתן היה לקזז את ההפסד באחת השנים, לא יותר לקזזו בשנה שלאחריה, ואולם, הפסד מועבר משנים קודמות מדמי שכירות מהשכרת בניין שמקורו בפחת, יותר בקיזוז גם כנגד ריווח הון במכירת אותו הבניין;

(2) הפסד שהיה לתושב ישראל בעסק או במשלח יד, מחוץ לישראל, ושאלו היה רווח היה מתחייב עליו במס בישראל, יחולו לגביו הוראות אלה:

(א) הפסד שהיה בשנת המס יקוזז תחילה כנגד הכנסתו החייבת באותה שנת מס מעסק או ממשלח יד מחוץ לישראל, לרבות ריווח הון בעסק או במשלח יד כאמור;

(ב) נותרה יתרת הפסד לאחר קיזוז כאמור בפסקת משנה (א), תקוזז היתרה כאמור כנגד הכנסה פסיבית חייבת מחוץ לישראל שנותרה באותה שנת מס לאחר קיזוז כאמור באותה פסקת משנה;

(ג) נותרה יתרת הפסד לאחר קיזוז הפסד כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), ויתרת הפסד כאמור הינה בעסק מחוץ לישראל שהשליטה בו וניהולו מופעלים בישראל (בסעיף זה - העסק הנשלט), תקוזז, אם ביקש זאת הנישום, כנגד הכנסה חייבת שהופקה או שנצמחה בישראל באותה שנת מס;

(ד) מקום שלא ניתן לקזז את כל ההפסד באותה שנה, כאמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), ואם בחר שהוראות פסקת משנה (ג) יחולו עליו, הפסד כאמור שלא ניתן לקזזו לפי פסקאות משנה (א) עד (ג), יועבר סכום ההפסד שלא קוזז כאמור לשנים הבאות, בזו אחר זו, ויקוזז כנגד הכנסתו החייבת של הנישום שהופקה או שנצמחה מחוץ לישראל באותן השנים, מעסק או ממשלח יד, לרבות רווח הון בעסק או במשלח יד כאמור;

(ה) על-אף האמור בפסקת משנה (ד), נותרה יתרת הפסד לאחר קיזוז כאמור באותה פסקת משנה ויתרת ההפסד היא מעסק נשלט, תקוזז יתרת ההפסד, אם ביקש זאת הנישום, כנגד הכנסה חייבת מעסק או ממשלח יד, לרבות רווח הון או שבח כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין, בעסק או במשלח יד, שהופקה או שנצמחה בישראל; סכום שקוזז כאמור לא יועבר לקיזוז לשנות המס הבאות לפי הוראות פסקת משנה (ד);"

13.3.2 מהות הסעיף

הנחת היסוד הגלומה בסעיף 29 בנוסחו החדש פשוטה היא. הואיל וכעת תושב ישראל חייב במס בישראל על בסיס כלל עולמי, יש להסדיר מתן קיזוז הפסדים על בסיס זה, אך באופן כזה שלא ייווצרו עיוותי מס שיקנו, למשל, פתח ליצירת הפסד יש מאין (שהרי יש גם לזכור שאפשרויות הביקורת והאכיפה של רשויות המס לגבי עסקים בחו"ל פחותות מאשר לגבי עסקים בארץ).

ככלל, ניתן לומר כי ברוב המקרים ניתן יהיה לקזז הפסד מחו"ל רק כנגד הכנסות שנוצרו בחו"ל. הפסדים אלו יהיו ניתנים לקיזוז גם כנגד הכנסות שהופקו או נצמחו בישראל, אם כי רק בתנאים מגבילים ביותר. סעיף 29 המתוקן קובע הוראות חדשות המאפשרות קיזוז הפסדים מחו"ל בצמצום, וזאת גם כאשר השליטה והניהול בעסק מופעלים בישראל וגם כשאינם בישראל.

מגבלות אלו לא היו קיימות בעבר; הן לא הולמות את שיטת המיסוי החדשה; הן מצמצמות ושוחקות לחלוטין את הזכות לקיזוז הפסדים, ועל כן פליאתנו. אומנם, העיקרון הכללי כי לא יותר בקיזוז הפסד שהיה לתושב ישראל מחו"ל, אשר אילו היה רווח לא היה משולם בשלו מס בישראל, נותר על כנו⁵⁵⁷. אך הוספו לצדו הגבלות נוספות לפי סוג ההפסד. מצד אחד, ניתן לטעון כי מכיוון שלאור שיטת המיסוי הפרסונלית הנישום ממוסה על כלל הכנסותיו בעולם ובישראל ללא הבחנה, כך ראוי לאפשר לו לקזז הפסדים מכל המדינות כנגד רווחים מכל המדינות (כולל ישראל) ללא הגבלה (לדוגמה, הגבלת קיזוז ההפסד רק מרווח מאותו מקור ממנו

⁵⁵⁷ ראו סעיפים 1)29(א) ו-2)29 המצוטטים לעיל.

נוצר ההפסד). מצד שני, גישה מרחיבה זו יוצרת חשש ל"יבוא" הפסדים מחוץ לישראל וקיצוץ כנגד הכנסה מישראל. זאת ועוד, הואיל ואילו ההפסד היה רווח בעת מיסוי ההכנסה בישראל, היה ניתן זיכוי בגין המס ששולם מחוץ לישראל על אותה הכנסה, והמס הנגבה בישראל הינו חלקי ולא בשיעור מלא, אזי היה יוצר הדבר חוסר סימטריה בהיקף גביית המיסים בישראל. אשר על-כן, בחר המחוקק ב"דרך ביניים". בדרך זו ניתן מחד-גיסא לבצע קיצוץ הפסדים בין המדינות השונות בחו"ל ללא הבחנה טריטוריאלית, ובנוסף ניתן לקצוץ הפסדים ממקורות פאסיביים שונים (בניגוד לשיטת קיצוץ הפסדים שנוצרו בישראל הקבועה בסעיף 28 לפקודה). אולם, מאידך-גיסא, כאמור, הוגבל קיצוץ הפסדים מחוץ לישראל רק כנגד רווחים מחוץ לישראל, למעט מהפסד מעסק בחו"ל שנשלט ומנוהל בישראל.

13.3.3 טבלה המתארת את אופן קיצוץ הפסדים מחו"ל

הואיל וסעיף 29 מחיל קטגוריות שונות של קיצוץ הפסדים בהתאם לסוג ההפסד, סדר הדין בהוראות הקיצוץ יהיה בהתאם. לנוחיות הקורא ריכזנו בטבלה להלן את שיטת קיצוץ הפסדים שנוצרו מחוץ לישראל בחלוקה לפי סוג ההפסד.

<u>שיטת קיצוץ הפסדים</u>	<u>מקור ההפסד בחו"ל</u>
- יקוצו תחילה כנגד הכנסה חייבת מעסק בחו"ל.	הפסד עסקי מחו"ל
- לאחר מכן, יקוצו כנגד הכנסה פסיבית מחו"ל (במידה שהכנסה זו טרם קוצזה מהכנסות פסיביות אחרות מחו"ל).	
- היתרה, תקוצו מהכנסה חייבת או מרווחי הון שיווצרו בחו"ל בשנים הבאות.	
- הקיצוץ ייעשה לפי שלבי הקיצוץ לעיל.	הפסד עסקי בחו"ל, כשהניהול והשליטה מישראל
- היתרה תינתן לקיצוץ כנגד הכנסה חייבת בישראל, ובלבד שרווחים מחו"ל באותו עסק, שנוצרו 2 שנים לפני, או 5 שנים אחרי שנת הקיצוץ, ימוסו בישראל עד גובה ההפסד.	
- הקיצוץ ייעשה כנגד הכנסה פסיבית מחוץ לישראל באותה שנה.	הפסדים מהכנסות פסיביות. כגון, ריבית, דיבידנד, דמי שכירות, תמלוגים,

- שאינם מעסק. - היתרה תועבר ותקוזז כנגד ההכנסה הפסיבית מחו"ל, בשנים הבאות.
- הפסדי הון - הקיזוז ייעשה כנגד רווחי הון מחו"ל.
- היתרה, תקוזז כנגד רווחי הון או שבח מקרקעין בישראל.
- הפסד שלא יקוזז כאמור, ניתן להעברה ולקיזוז בשנים הבאות, כנגד רווחי הון ושבח מקרקעין.

13.3.4 קיזוז הפסדים פאסיביים

ככלל, הפסד פאסיבי, הנצמח לתושב ישראל בשנת המס מחוץ לישראל, יותר בקיזוז כנגד הכנסה פאסיבית חייבת מחוץ לישראל, וזאת בתנאי שאילו היה ההפסד רווח הוא היה חייב במס בישראל כהכנסה פאסיבית⁵⁵⁸. מטרת סעיף זה הינה כפולה - ראשית, לחזור על עיקרון הסימטריה לפיו לא יותר בקיזוז הפסד שהיה לתושב ישראל מחו"ל, אשר אילו היה רווח לא היה משולם בשלו מס בישראל. שנית, לקבוע מפורשות כי הפסד פאסיבי מחו"ל יקוזז רק כנגד הכנסות פאסיביות מחו"ל⁵⁵⁹.

על מנת לקזז הפסד פאסיבי יש קודם להגדירו. על מנת להגדיר הפסדים ממקורות פסיביים מחוץ לישראל יש להגדיר הכנסה פאסיבית. סעיף 29(1)(א) לפקודה מגדיר "הכנסה פאסיבית" כהכנסה מריבית, מהפרשי הצמדה⁵⁶⁰, מדיבינד, דמי שכירות ותמלוגים, שאינם הכנסות מעסק או ממשלח-יד.

חריג נקבע לגבי הפסד מדמי שכירות מהשכרת בניין בחו"ל. הפסד כזה, שמקורו בפחת⁵⁶¹, יותר בקיזוז גם כנגד רווח הון במכירת אותו בניין.

המחוקק בחר להכליל מספר סוגים של הכנסות פאסיביות בהגדרה זו. על נפקות הדבר נעמוד להלן. בתיקון 132 לא כללה הגדרת "הכנסה פאסיבית" את המילים "הפרשי הצמדה" שהוספו בתיקון 134. הוספת הפרשי הצמדה למונח "הכנסה פאסיבית" יוצרת פתח לקזז הפסד פאסיבי שכל מקורו הוא בהפרשי הצמדה. כך, טלו דוגמה, בה נישום לקח הלוואה צמודת מדד הנושאת ריבית קבועה והלוואה אותה לאחר. ההלוואה לאחר הינה

⁵⁵⁸ ראו סעיף 29(1)(א) המצוטט לעיל.

⁵⁵⁹ ראו גם ועדת רבינוביץ (לעיל, הערה 86), 87.

⁵⁶⁰ התיבה "הפרשי הצמדה" הוספה רק בחוק לתיקון החוק לתיקון מס' 132 לפקודת מס הכנסה.

⁵⁶¹ בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 134) הושמט התנאי לפיו ההפסד מקורו בפחת שלא נוכח.

צמודה למטבע זר כלשהו. ייתכן ששער החליפין של המטבע הזר עלה בשיעור העולה על הריבית הקבועה אותה משלם הנישום על ההלוואה, אך עקב הפרשי הצמדה על ההלוואה נוצר הפסד פאסיבי. לאחר תיקון 134, במקרה כזה יוכר לנישום הפסד פאסיבי באופן חד-משמעי, והוא יוכל לקזזו כנגד הכנסה פאסיבית.

במידה שלא קוזז כל ההפסד בשנת המס, תועבר ירתו שלא קוזזה לשנים הבאות, בזו אחר זו. יתרה זו תקוזז כנגד ההכנסה הפסיבית שהופקה מחוץ לישראל. אולם, אם ניתן היה לקזזה באחת השנים, לא יותר לקזזה בשנה שלאחריה. הסיפא לסעיף 29(1)(א) לפקודה קובעת כי מקום בו ההפסד המועבר משנים קודמות נובע מהכנסה פאסיבית מסוג דמי שכירות מהשכרת בניין, ומקום בו מקור ההפסד הינו בגין פחת, אזי ההפסד המועבר יותר בקיזוז גם כנגד רווח הון במכירת אותו בניין.

לסיכום, קיזוז הפסד פאסיבי ייעשה כנגד הכנסות פסיביות חייבות מחוץ לישראל. ראשית, הקיזוז יעשה כנגד הכנסה פאסיבית מחוץ לישראל באותה שנה, ולאחר מכן, והיה ותישאר יתרה, היא תועבר ותקוזז כנגד ההכנסה הפאסיבית מחוץ לישראל בשנים הבאות⁵⁶². נקודה אחרונה עליה ראוי לתת את הדעת הינה ההבדל בנושא קיזוז הפסד שמקורו בישראל, המוסדר כידוע בסעיף 28 לפקודה, לקיזוז הפסד פאסיבי שמקורו מחוץ לישראל. על-פי סעיף 28 לפקודה, נקבעו כללים לקיזוז הפסדים כנגד הכנסה מאותו מקור בלבד, למעט הכנסה מעסק או ממשלח-יד, הניתנת לקיזוז באותה שנת מס כנגד כל מקור שהוא. לעומת זאת, לגבי קיזוז הפסדים מחוץ לישראל ממקור של הכנסה פאסיבית (כהגדרתה בסעיף 29(1)(א) לפקודה שצוטט לעיל, אשר כוללת את כל מקורות ההכנסה הפאסיבית מחוץ לישראל ב"סל" אחד), ניתנה אפשרות לקיזוז הפסדים של הכנסה פאסיבית הכלולה באותו סל, ללא כל מגבלה, לא על-פי סיווג ההכנסה⁵⁶³ ולא על-פי ארץ מקורה. כך, ניתן לדוגמה לקזז הפסד מתמלוגים בשוויץ כנגד הכנסות מפיקדון צובר ריבית בספרד. יתרה מזאת, בעוד שלפי סעיף 28(ח) לפקודה לגבי קיזוז הפסדים מדמי שכירות הוגבל הקיזוז להכנסות מאותו בניין בלבד, הרי שלפי סעיף 29 לפקודה ניתן לקזז הפסדים מדמי שכירות בחו"ל מכל מקור שהוא בחו"ל, הנכלל ב"סל" ההכנסה הפאסיבית בחו"ל. קיזוז זה יכול שיעשה כנגד הכנסות מדמי שכירות מכל בניין אחר בחו"ל, ובמקרה של הפסד מדמי

⁵⁶² סעיפים 29(1)(א) ו-29(ב) לפקודה שצוטטו לעיל.

⁵⁶³ כך, לדוגמה, ניתן היה לקבוע שהפסד מדמי שכירות יקוזז רק כנגד הכנסה מדמי שכירות, הפסד הנובע מריבית (כגון מנטילת הלוואה צמודת דולר והלוואתה לאחר בשיעור ריבית קבוע, בהינתן ששער הדולר עלה בשיעור גבוה מהריבית הקבועה) יקוזז רק כנגד הכנסה מריבית וכו'.

שכירות מהשכרת בניין בחו"ל שמקורו בפחת, ניתן לקזזו גם כנגד רווח הון ממכירת אותו בניין באותה שנת מס ואף בשנים הבאות.

13.3.4.1 דוגמה לקיזוז הפסד פאסיבי

להמחשת סדר הקיזוז האמור לעיל של הפסד פאסיבי טלו לדוגמה מקרה בו העובדות הן כדלקמן:

א. עובדות

1. חברה א' הינה חברה ישראלית העוסקת בשיווק צמיגים.
2. לחברה א' הישראלית יש הכנסות מרווחיה שהועברו לרווחים צבורים.
3. משיקוליה שלה החליטה חברה א' לא להפקיד את כספיה העודפים בבנק אלא לקנות נכסים ולהשכירם.
4. חברה א' רכשה שני מבנים והשכירה אחד מהם לאדם ב' ואת השני לאדם ג', בדמי שכירות שונים.
5. המבנים ממוקמים במדינות שונות.
6. בהתאם לאמנת המס בין כל אחת מהמדינות הזרות בהן ממוקמים המבנים, למדינת ישראל לא מוטל מס במדינת המקור על הכנסת שכירות בידי תושב ישראל. אשר על-כן, כל דמי השכירות, בניכוי הוצאות, מגיעים לידי החברה הישראלית.
7. אין חולק כי ההכנסה מהשכירות מהווה הכנסה פאסיבית בידי החברה שכן הואיל ועסקה של חברה א' אינו בהשכרת מבנים, הכנסות השכירות אינן אינטגרליות לעסק ועל-כן אינן הכנסות מעסק.
8. כעיקרון, הכנסות השכירות שהחברה מקבלת מאדם ב' ומאדם ג' בגין המבנים הנ"ל חייבות במס בישראל כהכנסות פאסיביות, בהתאם לסעיף 2(6) לפקודה לאחר תיקון 132..
9. בהתאם להסכמי השכירות חברה א' נושאת בכל הוצאות תחזוקת שני המבנים.

10. המבנה שהושכר לאדם ג' התגלה כרעוע ויש לתחזקו בצורה שוטפת. ואילו המבנה שהושכר לאדם ב' כמעט ואינו דורש תחזוקה.
11. אי לכך ההכנסות מדמי השכירות שב' משלם לחברה א' עולות על הוצאות התחזוקה כך שנוצרה לחברה הכנסה (פאסיבית) חייבת, ואילו לאור הוצאות התחזוקה הגבוהות במבנה שהושכר לג' ההוצאות על תחזוקת המבנה עולות על דמי השכירות שג' משלם לחברה ונוצר לה הפסד.
12. אין ספק לאור הגדרת המונח הכנסות פאסיביות בסעיף 29, כי אלו הן הכנסות פאסיביות והפסד פאסיבי ולכן ניתן לקיזוז.

ב. נתונים

להלן טבלה המסכמת את תזרימי המזומנים מהכנסת השכירות ואת המס שתשלם חברה א' בישראל לשנים 2003, 2004 ו-2005.

<u>שנת 2005</u>	<u>שנת 2004</u>	<u>שנת 2003</u>	
1300	1200	1500	רווח (או הפסד) מהשכרת מבנה ל- ב'
(150)	(300)	(1750)	רווח (או הפסד) מהשכרת מבנה ל- ג'
1150	900	(250)	סה"כ רווח (או הפסד) ממקורות פאסיביים בחו"ל
-	(250)	-	קיזוז הפסד משנים קודמות
1150	650	(250)	רווח מהכנסות פסיביות לצורכי מס לאחר קיזוז הפסד

ג. ניתוח

1. כאמור לעיל הפסד מהשכרת אחת המבנים ניתן לקיזוז כנגד הרווח מהשכרת המבנה השני.
  2. בשנת 2003 לא תהיה לחברה הכנסה פאסיבית חייבת, ואף ייווצר הפסד פאסיבי בסך 250 ש"ח שניתן להעבירו לשנים הבאות.
  3. כאמור, אם לאחר קיזוז ההפסד מהשכרה אחת כנגד הרווח מההשכרה השנייה נשאר עדיין הפסד הוא מועבר לשנים הבאות, לקיזוז כנגד הכנסה פאסיבית, אותו יש לקזז בשנה הראשונה בה ניתן לעשות זאת (ראו שנת 2004).
  4. אשר על-כן, בשנת 2004 הכנסתה החייבת של החברה מהכנסות פאסיביות בחו"ל תעמוד על סך של 650 ש"ח.
- כעת מובן מדוע נקראת השיטה "שיטת הסלים" - הואיל וכל ההכנסות וכל ההפסדים מאותו מקור, ללא שוני בין ההכנסות הפאסיביות המופקות במדינות השונות בחו"ל, ניתנים לקיזוז, הרי שכאילו שמנו אותן ב"סל" אחד יחדיו ששמו "הכנסות פאסיביות מחו"ל", והנישום ימוסה רק על ההכנסה החייבת הנוצרת מהקיזוז בין ההכנסות וההפסדים במדינות השונות שנוצרו מאותו מקור.

13.3.5 קיזוז הפסד מעסק או משלח-יד

אף כאן נשמר עיקרון העל כי ניתן לקזז הפסד רק במקום בו אילו היה רווח הייתה ההכנסה מחויבת במס בישראל.

13.3.5.1 אופן התרת הקיזוז

הקיזוז לתושב ישראל מעסק או ממשלח-יד בחו"ל יותר באופן הבא:

1. ההפסד יקוזז תחילה כנגד ההכנסה החייבת באותה שנת מס **מעסק או ממשלח-יד בחו"ל, לרבות רווח הון מעסק או ממשלח-יד בחו"ל**. קרי, בשנת המס יקוזז ההפסד מעסק (שאינו נשלט ומנוהל מישראל) כנגד הכנסה חייבת מעסק או משלח-יד בחו"ל.
2. יתרת ההפסד שתיוותר תקוזז כנגד **הכנסה פסיבית** מחו"ל, אם נותרה כזו לאחר שקוזזה כנגד הפסדים פאסיביים אחרים שנוצרו באותה שנה בחו"ל ממקורת פאסיביים.
3. היה ונותרה עדיין יתרת הפסד שלא קוזזה, שהינה בעסק מחוץ לישראל שהשליטה בו וניהולו מופעלים בישראל, תקוזז היתרה כנגד הכנסה חייבת שהופקה או **שנצמחה בישראל** באותה שנת מס, לפי בקשת הנישום.
4. אם לא ניתן לקזז את כל ההפסד באותה שנה, ואם הנישום לא בחר לקזז את ההפסד כנגד הכנסה חייבת שהופקה או שנצמחה בישראל כאמור לעיל, אזי יתרת ההפסד שלא קוזזה תועבר לשנים הבאות, בזו אחר זו, ותקוזז כנגד ההכנסה החייבת של הנישום שהופקה או שנצמחה בחו"ל באותן שנים מעסק או ממשלח-יד, לרבות הכנסה שנבעה מרווח הון בעסק או במשלח-יד.
5. רק במידה שעדיין נותרה יתרת הפסד, שהיא מעסק בחו"ל שהשליטה בו וניהולו מופעלים בישראל, היא תקוזז כנגד הכנסה חייבת מעסק או ממשלח-יד, לרבות רווח הון או שבח מקרקעין, בעסק או במשלח-יד שהופקה או **שנצמחה בישראל**. סכום זה שקוזז, לא יועבר לקיזוז לשנות המס הבאות. יש לשים לב לדרישה המתנה את הקיזוז בכך, שההפסדים ינבעו מעסק שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים מישראל. באם ידוע כי צפויים הפסדים מעסק בחו"ל, כדאי להראות כי אותו עסק נשלט ומנוהל מישראל, כדי לנסות ולקזז את הפסדיו כנגד ההכנסה שהופקה בישראל.

13.3.5.2 "כלל תפיסת ההכנסה מחדש"

לפי סעיף 29(ו), שנחקק בתיקון 132 לפקודה⁵⁶⁴ נקבע כי אם בחר הנישום לקזז את ההפסד מעסק נשלט כנגד הכנסתו בישראל, יחול לגביו "כלל תפיסת ההכנסה מחדש", לפיו, הכנסתו של הנישום מעסק או ממשלח-יד בחו"ל, בשנתיים שקדמו לשנת הקיזוז ובחמש שנים שלאחר שנת הקיזוז, תיחשב להכנסה שהופקה בישראל עד לסכום גובה ההפסד שקוזז כנגד הכנסה ישראלית. כלל זה נועד למנוע ניצול לרעה של מצב בו בשנה שבה יש הפסדים ייחשב העסק "לעסק נשלט ומנוהל בישראל", וההפסד יקוזז מהכנסות ישראליות בנות מיסוי מלא, ואילו בשנים שיש בעסק רווחים העסק ייחשב כלא נשלט מישראל, ולמדינת ישראל תהיה רק זכות מיסוי שירית לאחר מדינת המקור. בתיקון 134 אומנם בוטל סעיף 29(ו) לפקודה, אך במקומו נחקק סעיף 207 ד שקובע הוראה דומה. המשמעות היא, שבגין המס שיוטל על הכנסה זו בחו"ל, אם יוטל, לא ניתן יהיה לקבל זיכוי כנגד המס בישראל.

13.3.5.3 חלוקה לשתי קטיגוריות

לסיכום, ניתן לחלק את נושא קיזוז הפסדים מעסק או ממשלח-יד בחו"ל לשתי קטיגוריות: האחת, הפסדים מעסק בחו"ל שאינו נשלט ומנוהל מישראל או משלח-יד בישראל; והשנייה, הפסדים מעסק בחו"ל הנשלט ומנוהל מישראל.

13.3.5.4 הפסדים מעסק בחו"ל שאינו נשלט ומנוהל בישראל או משלח-יד בחו"ל

הפסד מעסק שאינו נשלט ומנוהל מישראל יקוזז, בשנת המס בה נוצר ההפסד, כנגד הכנסה חייבת מעסק או משלח-יד בחו"ל, לרבות רווח הון בעסק או משלח-יד כאמור. אם נותרה יתרה היא תקוזז כנגד יתרת "ההכנסות הפאסיביות" בחו"ל, אם נשאר כאלו לאחר שקוזזו כנגד הפסדים פאסיביים, כאמור לעיל. נותרה

⁵⁶⁴ בטרם בוטל על-ידי תיקון 134.

יתרה לאחר קיזוז זה, היא תועבר לשנים הבאות ותקוזז כנגד הכנסה מעסק או משלח-יד בחו"ל, לרבות רווח הון בעסק או במשלח-יד⁵⁶⁵.

13.3.5.5 הפסדים מעסק בחו"ל הנשלט ומנוהל מישראל

לגבי הפסד מעסק נשלט מישראל נקבע מנגנון קיזוז שונה. בשנת המס יקוזז ההפסד מהכנסה חייבת מעסק או ממשלח-יד בחו"ל, לרבות רווח הון בעסק או משלח-יד כאמור. אם לאחר הקיזוז נותרה יתרת הפסד, היא תקוזז כנגד יתרת "הכנסות פאסיביות" בחו"ל, שנותרה באותה שנת מס כאמור לעיל. בשלב זה, אם עדיין נותרה יתרת הפסד לאחר קיזוז זה, לנישום יש שתי אפשרויות: האחת, כמו לגבי עסק שאינו נשלט ומנוהל מישראל - להעביר את יתרת הפסדים לשנים הבאות, ולקזז כנגד הכנסה מעסק או ממשלח-יד בחו"ל, לרבות רווח הון בעסק או במשלח-יד בחו"ל. השנייה, לקזז את יתרת הפסד כנגד הכנסתו החייבת של הנישום בישראל (מכל מקור שהוא), שהופקה או שנצמחה באותה שנת מס. את היתרה, אם יש כזו, יש להעביר לשנים הבאות בזו אחר זו, ולקזזה כנגד הכנסתו החייבת של הנישום שהופקה או שנצמחה מחוץ לישראל מעסק או ממשלח-יד, לרבות רווח הון בעסק או משלח-יד. ואם לאחר קיזוז זה תיוותר יתרת הפסד, יהיה רשאי הנישום לקזזה כנגד הכנסה מעסק או ממשלח-יד בישראל, לרבות רווח הון או שבח בעסק בישראל או משלח-יד⁵⁶⁶. הווה אומר, בכל שנה שבה יש יתרה לקיזוז, תחילה יש לקזז כנגד הכנסה בעסק או משלח-יד בחו"ל, ורק אם לא קוזזה כל היתרה, יוכל לקזזה כנגד הכנסה מעסק או ממשלח-יד בעסק בישראל באותה שנה, לרבות רווח הון בעסק או במשלח-יד.

13.3.5.6 ביקורת על ההבחנה

יצוין, כי לדעת המחברים לא היה צורך להבחין בקיזוז הפסדיו של עסק נשלט ושאינו נשלט. במה דברים אמורים? נסביר: סעיף 4א שהוסף לפקודה במסגרת תיקון 132 קובע כללי מקור. בהתאם לסעיף 4א(1), מקום

⁵⁶⁵ סעיפים 29(2)(א), (ב) ו-(ד) לפקודה.

⁵⁶⁶ סעיפים 29(2)(א)-(ה) לפקודה ביישום על עסק נשלט.

ניהול העסק והשליטה בו אינו בהכרח המקום בו מופקת הכנסה מעסק. מקום מקור הכנסה מעסק נקבע לפי המקום בו מתבצעת הפעילות העסקית מניבת הכנסה. מקום הניהול רלוונטי רק לעניין קביעת תושבות החברה. לא מובן לנו מדוע צריך שהניהול יהיה בישראל, כדי שאפשר יהיה לקזז ההפסד ממנו בישראל. מה שברור הוא, שאחרי הרפורמה תושבי ישראל ישאפו שעסקם יהיה מנוהל מישראל, אם הם יודעים שהעסק צפוי להפסיד, וזאת על מנת לקזז את ההפסדים כנגד הכנסות מפעילות בישראל. גם כאשר לא צפויים הפסדים לעסק, הרי שלאור שיטת המיסוי הפרסונלית, ובהינתן שמקום ההתאגדות של החברה הינו בישראל, ההכנסות תחויבנה במס בישראל לאור מבחן ההתאגדות, והם יוגבלו בזיכוי על ההפסדים.

בנוסף, לא בטוח כלל שניתן יהיה לקבל זיכוי על המס ששולם בחו"ל, אלא יש לבדוק היכן מתבצעת הפעילות העסקית מניבת הכנסה. אם העסק מנוהל בחו"ל, אך הפעילות העסקית מניבת הכנסה הינה בישראל, אזי לא יינתן זיכוי על המס הזר שהוטל על הכנסה. במקרה של הפסדים לא יינתן קיזוז, או שהקיזוז יינתן באופן מוגבל בלבד, הואיל והעסק אינו מנוהל ונשלט בישראל.

אשר על-כן, דעתנו היא אפוא, שההבחנה בין עסק נשלט מישראל ובין עסק שאינו כזה מיותרת לגמרי.

13.3.5.7 דוגמה לקיזוז הפסד מעסק

טול לדוגמה מקרה בו העובדות הן כדלקמן:

א. עובדות

1. חברה ב' הינה חברה ישראלית העוסקת בהסעת תיירים בארץ ובאירופה באמצעות מספר סניפים (החברה מעמידה לרשות קבוצות תיירים אוטובוס, נהג ומדריך תמורת דמי שימוש).
2. לחברה יש סניף בצרפת ובאנגליה.
3. הסניף באנגליה הלווה באופן חד-פעמי חלק מעודפיו הכספיים ללקוח גדול תמורת ריבית.

4. הכנסות ריבית אלו אינן אינטגרליות לפעילות הסניף, ועל-כן הן חייבות במס הכנסה בישראל כהכנסות פאסיביות בהתאם לסעיף 2(4) לפקודה לאחר תיקון 132⁵⁶⁷.

ב. נתונים

להלן תוצאות הפעילות העסקית של החברה לשנים 2003, 2004, 2005 ו-2006. והמס שתשלם בפועל:

<u>שנת 2006</u>	<u>שנת 2005</u>	<u>שנת 2004</u>	<u>שנת 2003</u>	
120	200	300	(600)	רווח (הפסד) מפעילות הסניף בצרפת
200	50	(100)	(200)	רווח (הפסד) מפעילות הסניף באנגליה
170	50	150	(300)	רווח (הפסד) ממקורות פאסיביים בסניף באנגליה
320	250	200	(800)	סה"כ רווח (הפסד) מעסק השנה
170	50	150	(300)	סה"כ רווח (הפסד) פאסיבי השנה
(100)	(150)	(300)	-	הפסד פאסיבי מועבר משנה קודמת
(100)	(50)	(150)	-	קיצוז בפועל של הפסד פאסיבי משנים קודמות
-	(100)	(150)	(300)	יתרת הפסד פאסיבי להעברה לשנים הבאות
(350)	(600)	(800)	-	הפסד מועבר משנה קודמת
(350)	(250)	(200)	-	קיצוז בפועל של הפסד מעסק משנים קודמות

⁵⁶⁷ לעניין מבחן האינטגרליות ראו ע"א 159/79 קי.בי. עי בע"מ נ' פשמ"ג, פי"ד לה(3) 572; ע"א 638/85 פשמ"ג נ' מלון פלאזה ת"א בע"מ, פי"ד מד(4) 304; ע"א 385/75 פשמ"ג נ' רפק אלקטרוניקה בע"מ, פי"ד ל(1) 645.

מס ששולם בפועל על הכנסה פאסיבית	-	-	-	10.8 = 36%*30
מס ששולם בפועל על ההכנסה מפעילות עסקית	-	-	-	-
יתרת הפסד מעסק להעברה לשנים הבאות	(350)	(600)	(800)	-

ג. ניתוח

- בשנת 2003 קיים הפסד מעסק בסך 800, והפסד פאסיבי בסך 300. אשר על-כן, בשנת 2003 לא שולם בפועל מס לא על הכנסה עסקית ולא על הכנסה פאסיבית.
- בשנת 2004 קיימת הכנסה מעסק של 200 היות שהפעילות בצרפת ואנגליה הינה מאותה מקור, והכנסה פאסיבית של 150.
- ההפסד הפאסיבי ניתן לקיזוז רק כנגד הכנסה פאסיבית⁵⁶⁸. אי לכך ניתן לקזז חלק מההפסד הפאסיבי כנגד ההכנסה הפאסיבית בשנת 2004 בסך 150, ולהעביר את יתרת ההפסד הפאסיבי בסך 150 לשנת 2005.
- ההפסד מעסק יקוזז בחלקו כנגד ההכנסה מעסק בשנת 2004 בסך 200. לאחר הקיזוז נותרה יתרת הפסד מעסק להעברה בסך 600.
- בשנת 2005 קיימת הכנסה מעסק בסך 250 והכנסה פאסיבית בסך 50.
- ההפסד הפאסיבי המועבר ניתן לקיזוז בחלקו רק כנגד ההכנסה הפאסיבית בגובה 50. לאחר הקיזוז נותרה יתרת הפסד פאסיבי להעברה בסך 100.
- ההפסד המועבר מעסק ניתן לקיזוז בחלקו כנגד ההכנסה מפעילות עסקית בחו"ל בסך 250. לאחר הקיזוז נותרה יתרת הפסד מעסק להעברה בסך 350.
- בשנת 2006 קיימת הכנסה מעסק בסך 320, והכנסה פאסיבית בסך 170.

⁵⁶⁸ ראו דיונונו בקיזוז הפסד פאסיבי לעיל, בפסקה 13.3.4.

9. יתרת ההפסד הפאסיבי ניתנת לקיזוז במלואה ובסך 100. לאחר הקיזוז נשארת יתרת הכנסה פאסיבית בגובה 70. ברם, כפי שנראה להלן, המס שישולם בפועל בשנת 2006 על ההכנסה הפאסיבית לא יחושב לפי הכנסה חייבת בסך 70.
10. יתרת ההפסד מעסק תקוזז תחילה כנגד הכנסה מעסק בסך 320, ולאחר מכן כנגד יתרת ההכנסה הפאסיבית בסך 30, ותנוצל במלואה.
11. לאחר קיזוז כל ההפסד ממקורות פסיביים ומעסק, נותרה יתרת הכנסה פסיבית חייבת בסך 40, עליה תשלם החברה הישראלית מס חברות בשיעור 36% בהתאם לסעיף 126(א) לפקודה.
12. אנו רואים כי ככל שהדבר נוגע להפסדים מחו"ל, הפסד פאסיבי ניתן לקיזוז רק כנגד הכנסה פסיבית ואילו הפסד מעסק בחו"ל יקוזז תחילה כנגד הכנסה מעסק בחו"ל, אולם, לאחר מכן, ניתן לקוזז מהכנסה פאסיבית בחו"ל.

13.3.6 הפסדי הון - סעיף 92 לפקודה

כפי שניתן לראות מהציטוט לעיל של סעיף 29 לפקודה, סעיף זה אינו דן בהפסדי הון. הסדר קיזוז הפסדי הון, מוסדר בסעיף 92 לפקודה, הממוקם בחלק ה' לפקודה, הוא החלק הדין במיסוי רווחי הון.

13.3.6.1 לפני הרפורמה

סעיף 92 לפקודה לפני תיקון 132 קבע כדלקמן:

”(א) (1) סכום הפסד הון שהיה לאדם בשנת מס פלונית ואילו היה ריווח הון היה מתחייב עליו במס, יקוזז תחילה כנגד ריווח ההון הריאלי וכל לירה של היתרה תקוזז כנגד שלוש וחצי לירות של סכום אינפלציוני; לעניין זה רואים שבח והפסד כמשמעותם

בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963, כאילו היו ריווח הון או הפסד הון, לפי העניין;

(2) על-אף האמור בפסקה (1), סכום הפסד הון שהיה לאדם בשנת מס פלונית ממכירת ניירות ערך זרים כהגדרתם בסעיף 16ה יקוזז רק כנגד ריווח הון ממכירת ניירות ערך זרים.

(ב) סכום שלא ניתן לקזזו, כולו או מקצתו, כאמור בסעיף קטן (א), בשנת מס מסויימת, יקוזז כנגד ריווח הון בלבד כאמור בסעיף קטן (א) בשבע שנות המס הבאות בזו אחר זו לאחר השנה שבה היה ההפסד.

כידוע, גם לפני הרפורמה במס, רווחי הון של תושב ישראל מוסו על בסיס כלל עולמי⁵⁶⁹. לפיכך, הפסדי הון שנוצרו בחו"ל קוזזו הן כנגד רווחי הון בחו"ל והן כנגד רווחי הון או שבח מקרקעין בישראל, לפי בחירת הנישום. כל זה כפוף היה למגבלה, שאילו אותו הפסד הון היה רווח הון, היה חייב במס.

13.3.6.2 לאחר הרפורמה

במסגרת הרפורמה תוקן סעיף 92 ונקבע בו הסדר קיזוז הפסדים הדומה במהותו להפסד מעסק בחו"ל הנשלט ומנוהל בישראל. נוסח הסעיף, לאחר תיקון 132, הוא כדלקמן:

"(א)1 סכום הפסד הון שהיה לאדם בשנת מס פלונית ואילו היה ריווח הון היה מתחייב עליו במס, יקוזז תחילה כנגד ריווח ההון הריאלי וכל שקל חדש של היתרה יקוזז כנגד שלושה וחצי שקלים חדשים של סכום אינפלציוני חייב; לעניין זה רואים שבח והפסד כמשמעותם בחוק מיסוי מקרקעין, התשכ"ג-1963, כאילו היו ריווח הון או הפסד הון, לפי העניין;

(2) נמחק.

⁵⁶⁹ ראו סעיף 89(ב) לפקודה לפני תיקון 132.

(3) היה לאדם הפסד הון במכירת נכס מחוץ לישראל, ושאלו היה רווח היה מתחייב עליו במס בישראל, יחולו עליו הוראות פסקה (1), ואולם הפסד הון מנכס כאמור יקוזז תחילה כנגד רווח הון מחוץ לישראל.

(ב) סכום שלא ניתן לקזזו, כולו או מקצתו, כאמור בסעיף קטן (א), בשנת מס מסויימת, יקוזז כנגד ריווח הון בלבד כאמור בסעיף קטן (א) בשנות המס הבאות בזו אחר זו לאחר השנה שבה היה ההפסד, ובלבד שהוגש לפקיד השומה ד"ח לשנת המס שבה היה ההפסד, כאמור בסעיפים 131 ו-132.

(ג) שר האוצר, באישור וועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לביצוע סעיף זה והוראות לעניין דוחות ודרכי הוכחה של הפסדים כאמור.

ההסדר החדש קובע כי הפסד הון שנוצר ממכירת נכסים בחו"ל, ושאלו היה רווח היה חייב במס בישראל, יקוזז לפי ההוראות הרגילות של קיזוז הפסדי הון בסעיף 92 לפקודה. תחילה, ההפסד יקוזז כנגד רווח ההון הריאלי וכל שקל חדש של היתרה יקוזז כנגד שלושה וחצי שקלים של סכום אינפלציוני חייב. ברפורמה נוספה הוראה הקובעת שהפסד הון כאמור יקוזז תחילה כנגד רווח הון מחו"ל; יתרתו, אם תיוותר, תקוזז כנגד רווח הון או שבח בישראל⁵⁷⁰. הוראה זו חלה לגבי הפסדי הון שנוצרו לאחר ה-1.1.2003 ואילך. הפסדים, שלא יקוזזו באותה שנה, יהיו ניתנים להעברה ולקיזוז בשנים הבאות ללא הגבלת זמן (קודם לרפורמה, הוגבל הקיזוז ל-7 שנים).

קיזוז ההפסד מותנה בהגשת ד"ח לפקיד השומה לשנת המס שבה היה ההפסד. בעניין זה ובעניין דרכי הוכחת ההפסדים שר האוצר אמור לקבוע הוראות.

נציין לסיום, כי סעיפים 29 ו-92 לפקודה שנסקרו לעיל אינם עוסקים בקיזוז הפסדים משוק ההון שנוצרו בחו"ל. נושא זה הוסדר בנפרד בסעיף 105טו(ב) לפקודה⁵⁷¹.

⁵⁷⁰ סעיף 92(א)(2) לפקודה המצוטט לעיל.

⁵⁷¹ לדיון נרחב בנושא קיזוז הפסדים משוק ההון ראו ספרנו **מיסוי שוק ההון** (לעיל, הערה 26), 91-100.

13.3.7 מסלול קיזוז הפסדים מניירות ערך זרים - סעיף 105טו(ב) לפקודה

מסלול קיזוז הפסדים נפרד נקבע לגבי הפסדי הון מניירות ערך זרים בסעיף 105טו(ב) לפקודה, כדלקמן:

"(ב) הפסד הון ממכירת ניירות ערך זרים יקוזז רק כנגד רווח הון ממכירת ניירות ערך זרים, ואם לא ניתן לקזז את כל ההפסד בשנת המס שבה נוצר, יועבר ההפסד לשנות המס הבאות, בזו אחר זו, ויקוזז רק כנגד רווח הון ממכירת ניירות ערך זרים באותן שנים."

המחוקק קבע מסלול נפרד לקיזוז הפסדים מניירות ערך זרים אשר יהיה תקף עד לתום שנת 2006. מכאן, שעד תום שנת 2006 הפסד מניירות ערך זרים יהיה ניתן לקיזוז כנגד רווח הון מניירות ערך זרים בלבד. לדעתנו, המגבלה הנ"ל כלל איננה הכרחית מבחינת הדין הרצוי, וניתן היה לאפשר לנישום, שנבעו לו הפסדים מניירות ערך זרים לבחור, בקיזוז של ההפסדים הנ"ל גם מניירות ערך נסחרים אחרים, וזאת באמצעות אותה שיטת זיכוי שנקבע ביחס לניירות ערך זרים. לכל הפחות, אם הכוונה בכללי הקיזוז לעיל הייתה לעודד השקעה בישראל, מן הראוי היה להותיר בידי הנישום בחירה לקבלת זיכוי מופחת של 15% (במקום 35%) בגין הפסד מניירות ערך זרים וזאת על מנת לאפשר קיזוז כנגד רווחים מניירות ערך זרים אחרים.

ההפך אכן אפשרי, קיזוז הפסד הון מרווח מני"ע זרים כל עוד הפסד הון איננו מני"ע בבורסה. במסלול קיזוז הפסדים מניירות ערך זרים לא ננקטה שיטת זיכוי מס, שכן, שיעור המס על ניירות ערך זרים, לפי סעיף 105ג(ד) לפקודה, הינו שיעור אחיד של 35%, זאת עד תום שנת 2006. מההוראה עולה כי הפסד הון מניירות ערך זרים יקוזז כנגד רווחי הון מניירות ערך זרים בלבד, ואם לא ניתן לקזז את כל ההפסד באותה שנה שבה נוצר, הוא יועבר ויקוזז בשנים הבאות מרווחי הון מניירות ערך זרים שייווצרו באותן שנים⁵⁷².

יצוין כי במסגרת תיקון 132 בוטלה המגבלה לגבי מספר השנים שבהן ניתן היה לקזז הפסד הון, וכעת ניתן להעביר את ההפסדים משנה לשנה ללא הגבלת זמן.

⁵⁷² שאלה מעניינת הינה דינו של הפסד שנוצר לפני הרישום למסחר והאם ניתן להחיל על חלק זה של הפסד את כללי הקיזוז הרגילים הקבועים בסעיף 92 לפקודה.

13.3.7.1 איחוד מסלולי קיזוז ההפסדים משנת 2007 - החל משנת 2007 יקוזזו הפסדי הון מניירות ערך בישראל ובח"ל

החל משנת המס 2007 יאוחדו שני מסלולי קיזוז ההפסדים מניירות ערך למסלול אחד כללי, מסלול שיכלול קיזוז הפסדי הון כנגד רווח הון ריאלי כנגד ריבית וכנגד דיבידנד שנבעו מניירות ערך, כאמור בסעיף 105טו(ג) לפקודה, כדלקמן:

”(ג) (1) החל בשנת המס 2007, היה הפסד הון במכירת ניירות ערך שאילו היה

רווח היה חייב במס, יקוזז המס שהיה משתלם על סכום ההפסד אילו היה רווח, כנגד המס החל על רווח הון ריאלי במכירת ניירות ערך וכנגד המס החל על ריבית ודיבידנד מניירות ערך כאמור, באותה שנת מס.

(2) סכום שלא ניתן לקזזו באותה שנת מס, כולו או מקצתו, כאמור בפסקה (1) יועבר לשנות המס הבאות, בזו אחר זו, ויקוזז בהתאם לאמור בפסקה (1).

(3) לעניין סעיף קטן זה -

”המס שהיה משתלם על סכום ההפסד” - כל אחד מאלה:

(א) במכירת נייר ערך כאמור בסעיף 105ב(א) ו-(ב) - מס בשיעור של 15%;

(ב) במכירת נייר ערך כאמור בסעיף 105ב(ג) - מס בשיעור של 10%;

”ניירות ערך” - ניירות ערך הנסחרים בבורסה או בשוק מוסדר בישראל או מחוץ לישראל, לרבות יחידה בקרן נאמנות פטורה,

**או יחידה בקרן נאמנות מעורבת ועסקאות עתידיות הנסחרות
בבורסה או בשוק מוסדר, בישראל או מחוץ לישראל."**

כלומר, החל משנת 2007 יתאפשר קיזוז הפסדי הון מכל סוגי ניירות ערך נסחרים, וזאת גם כנגד ריבית ודיבידנד מניירות ערך, כאמור. בנוסף, החל משנה זו ישתוו שיעורי המס על ניירות ערך זרים לשיעורי המס על ניירות ערך הנסחרים בבורסה בישראל. למעשה, החל משנת 2007 לא יהיה עוד צורך בסעיפים 105טו(א) ו-(ב) לפקודה, העוסקים במסלולי קיזוז ההפסדים הנפרדים⁵⁷³.

---

573 הסעיף הרלוונטי היחיד יהיה 105טו (ג) לפקודה.